

Fort Blauwkapel

Een verdedingswerk uit de Hollandse Waterlinie

Het enige bewoonde fort van Nederland ligt boven Utrecht. Binnen de fortgracht en tussen de oorlogsbunkers staan 30 woningen.

Fort Blauwkapel is één van de laatst overgebleven verdedigingswerken van de Hollandse Waterlinie. Het is een mengeling van oude militaire bouwsels en moderne woningen. Joris Blankers woont hier al jaren.

Het oude dorp Blauwkapel bestaat al een paar eeuwen als het in 1815 wordt omsloten door wallen en een gracht en deel uit gaat maken van de Hollandse Waterlinie. De waterlinie is een verzamelnaam voor een rij forten en kastelen in een lijn tussen het IJsselmeer en de Biesbosch. Rondom de hooggelegen forten van de waterlinie kon men in tijd van oorlog, het land onder water zetten om zo de vijand af te remmen.

Anne Holvast woont al jaren in Blauwkapel en heeft zich verdiept in de geschiedenis. Het fort bestaat uit 4 zogenaamde kwadranten met daaromheen een gracht. Zo kon men de vijand aan alle kanten zien aankomen.

Anne Holvast geeft rondleidingen in zijn dorp en speciaal daarvoor heeft hij door een vriend een militair kostuum laten maken. Het pak is een exacte kopie van een kapiteinsuniform uit het begin van de 19e eeuw, de tijd waarin het fort werd gebouwd.

Tijdens de Frans-Duitse oorlog, in 1870, wordt het fort voor het eerst gemobiliseerd. Er is dan nog geen militaire bebouwing, maar daar wordt aan gewerkt. De bomvrije kazerne wordt vier jaar later gebouwd, maar de wapenontwikkeling staat intussen niet stil. Het fort heeft zijn naam te danken aan deze kerk, want het tongewelf heeft al eeuwen lang een karakteristieke turkooisblauwe kleur.

In de 2e wereldoorlog wordt het fort ingenomen door de Duitsers en raakt de kerk in verval. Het fort is in totaal 3 keer gebruikt voor militaire doeleinden, en dat kun je goed zien aan de bunkers. In de jaren '90 komt het fort in bezit van de gemeente. De gebouwen worden opgeknapt en het forteiland opnieuw inricht. Er worden 16 woningen gebouwd en een recreatie- en natuurgebied aangelegd. Joris Blankers vindt het een voorrecht om hier te mogen wonen.